

כת:

עין משפט
גור מוצה

כשם שהמים פרק חמישי סוטה

מסורת הש"ס

(א) (ספסותיו: מה ד: ה:);
(ב) (ויקרא כא: ג) (פרק ו:);
(ד) (א) (מזמור לטוטה וי"ל
ס: רש"ל, א) (נבחר: רש"ל, א) (ל' תפסו,

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה מסקן וס'
בס"ס ר"י קטנה, ג"כ פ"י
ביבמות סוף דף ל"ג.

מוסף רש"י

ומה סוטה דבר שיש
בו דעת לישאל, אם
נשאלה אם לא, אף כל
שם בו דעת לישאל, כגון
אדם ספק נגע בשר ספק
לא נגע, ד"ס בו דעת
שיטתו לישאל אם נגע
הוא אינו יודע, ספיקו
טעם (ספסותיו: א:).

וממקום שכתב. הואיל ולא למדת דמטמין מספק אלא מסוטה
חוזר ודון דמה סוטה הא דטמאה מספק ברה"י הוא מקום הראוי
לספק אף ספק טומאה ברשות היחיד ספק טמא אצל ברה"י טהור:
ומה סוטה דבר שיש בו דעת לישאל היא, אם נטמאת אם לאו

אף ספק טומאה דבר שיש בו כנוגע
זה דעת לישאל אם נגע אם לאו
ואם אומר איני יודע כגון אדם או
טהרות שהיה אדם עוסק בהם כשהיה
שולל הספק: ופירשין לרבי ישמעאל
א"ר עקיבא. ואחד לתרומה וקמחאד
ליה אינו א"ר מקרא להביא כהונה:
וסו. מנעיה לן לרבי עקיבא דלא
איידי כהונה: מנא ליה. דאסורה
לכהונה אם מת זה והא ליכא למימר
דשריא דהשאל לתרומה אסר לה
לכהונה מנעיה ומק"ו הוא לא יליף
דא"ר אינו ר' ישמעאל: ור"ס כהונה לא
לר"ך קרא. דממילא אסורה שהרי עשה

בה הכנוב בטומה ספק וזה כדאי וזה לאוסרה על בעלה הלכך לגבי
כהונה נמי אסורה דכמיז וזה לא יקומו) חו בחזקת וזה היא:

ואי
אסורה לבעלה ומכאן אתה דן לשרך מה כאן רשות היחיד אף להלן ומה כאן דבר שיש בו דעת לישאל אף וכו' מכאן אמרו דבר שיש בו דעת
לישאל וכו' מיליון דרבנן פליגין דמר רבי עזריאל ור' יוסי בשם ר' יוחנן (א) קטנה שנימאה אין לה רצון להאסר על בעלה והא מינין
כל דבר שיש בו דעת לישאל ספיקו טמא כרס הכא אע"פ שיש בו דעת לישאל ספיקו טהור ומפני מה ספק רה"י טהור אמר להו מניין
שהיבור עושין את הספק בטומאה בזמן שרובו של ציבור טמאים אם טומאה ודאית הותרה לצבור ק"ו לספק טומאה ויפסיה דברייתא
בחוסיפתא דמסקת טהרות פרק הנבילות השחוטות) רשב"ג אומר מפני מה ספק רה"י טמא וספק רה"י טהור מפני שאפשר לישאל ליחיד
ואי אפשר לישאל לרבים: ברשות הרבים ספיקו טהור. מקשה מפרק שני טורין (ט"ז דף ט.) דתנן שני טורין שאמר להן אחד
לרבי אחד מכם שנטמא ואינו יודע איזה מכם הוא שניהן מביאין קרבן טומאה וקדיין בגמרא ואמאי כל ספק טומאה מהיכא גמירי
מסוטה מה סוטה נועל ונעלמת אף כל ספק טומאה ברה"י כגון דאיתא כי תרי אכל הכא שני טורין והאי דקאים גביהון הא תלחא הוי
לה"ס ספק טומאה ברה"י אלא כל היכא דאיתא תלת חשיב ליה כרה"י א"כ הא דתנן בפרק האשה שהיא עושה כרה"י (מ"ה ט.) שלש נשים
שהיו ישיבות במטה אחת ומנאל דם תחת אחת מהן כולן טמאות אמאי כיון דאיתא שלש הוה ליה כרה"י מיהו מהמם לא קשיא מידי דלא
דמי לשרך דשרך אפשר שלא נגע וטהור אבל המם אחת מהן ודאי עמאה שילא המם מגופה והיאך נטהר כולם ולא דמי אלא לשני שבינן
(טהרות פ"ה מ"ה) אכל מפרק קמא דנדה (דף ג.) מקשינן דתנן כיצד היה שעתה יהיה יושבת במטה ועוסקה בטהרות ופירשה וראתה היא
טמאה וכולן טהורות ודיק בגמרא (דף ה.) טעמא דדיה שעתה הא מעת לעת מטה נמי מטמא מכדי דבר שאין בו דעת לישאל ספיקו
טהור תרגמא כשחברותיה נטמאות אחת במטה דהוא לה יד חברותיה סוף סוף חברותיה והיא היא שלש וזהו ליה ספק טומאה ברה"י
ואמאי מטמין לה וגראה דלא חשיבין טומאה ברה"י אלא היכא דספיקא היתה יכולה להיות גליה לכל כגון ההיא דגזיר ופירשה נפרדעים
ושך אחד בנייהם (מבואות דף ט.) אכל ההיא דנדה המגע ודאי הוא שנגעה במטה ואין שום ספק אלא אם רחמה או לאו ומקום המקור
מקום סתר הוא ולא שייך למימר ביה רה"י אפילו אם נולד ספק ראייתה ברשות הרבים אלא כהא איכא לתתמה אמאי משוין מטה כספק
טומאה ברשות היחיד והא לא דמיא לטומה דטומה ודאי שך וספק מנג כגון נועל הא השרך וספק אם נעל אכל המם ודאי מנג וספק
מעת לעת הוא שך דשמא לא רחמה ואין לא ילפינן מסוטה אלא דדמי לטומה דהא דבר שאין בו דעת לישאל ממעטין הואיל ולא דמי
לטומה ועוד תניא בדיק בחוספתא דטהרות פרק (הנבילות) השחוטות (פ"ו) נגע באחד בלילה ואינו יודע אם חי אם מת למחר עומד
ומנאל מת רבי מאיר מטהר שספק רשות הרבים טהור אלאמא דמסוטה גמירי אע"ג דהוי ודאי מנג וספק שך ויחמה מאי שאל
דמטהרין דבר שאין בו דעת לישאל הואיל ולא דמי לטומה וכו' האי גוונא (א) לא מטהרין וי"ל דהכי הלכתא גמירי לה א"ר עיקר הדבר
שאלין בו דעת לישאל נפקא לן מהבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל כדלקמן בשמעתין ואין דגלי לן קרא דאיתא פלוגי בין דבר שיש בו
דעת לישאל לשאלין בו דעת דדבר שיש בו דעת ספיקו טמא ולא פירש טומאה הוה נלמדו סתום מן המפורש מסוטה דמפרש בו דוקא מקום
סמירה וכו' דמסקי א' מסוטה הוה אמינא דעת נוגע ומגיע אגב שטיפה נקט ליה אי נמי הכי פירושו ואי הוה גלי לן קרא בטומה
דנבינן דבר שיש בו דעת לישאל הוה אמינא דעת נוגע ומגיע. סיום הברייתא דנגע באחד בלילה וחכמים מטמאין שכל הטומאות כשעת
מציאתן ומודים חכמים לרבי מאיר שאם ראוהו חי מבערב אע"פ שגא שחרית ומנאלו מת טהור מפני שזה ספק רה"י אלאמא דבין לרבנן
בין לרבי מאיר אפילו בלילה חשיבין ליה רשות הרבים וקשיא מהא דתנן במסכת טהרות פרק שמיני (מ"ג) האמכר ביום ומנאל ביום טהור ביום
ומנאל בלילה ביום ומנאל ביום של אחריו ספיקו טמא זה הכלל כל שעבר עליו הלילה או מקחו ספיקו טמא אלאמא דלילה חשיב לעולם כרשות
היחיד ולעיל אייתן נמי מירושלמי מ"מ י"ט רגלים לדבר לפלגיא בלילה לחורבה ביום למנאות אפיליס ביום אלאמא דפלגיא בלילה חשיב
רה"י. בחוספתא דטהרות פרק ו' יש דברים ברה"י ועשאוהו כרה"י קופה (אברה"י גבוי) טפחים והטומאה בחבור ספק נגע ספק לא
נגע ספיקו טהור הכנים יד לחובה ספק נגע ספק לא נגע ספיקו טמא חמור ברה"י גבוי) טפחים וטומאה
נמונה על גביו ספק נגע ספק לא נגע ספיקו טהור פשט יד על גביו ספק נגע ספק לא נגע ספיקו טמא סלע ברה"י גבוי) טפחים
וטומאה עליו ספק נגע ספק לא נגע ספיקו טהור עלה לראשו ספק נגע ספק לא נגע ספיקו טמא היה זה רובב על חמורו זה רובב
על חמורו אחד טמא ואחד טהור ספק נגע זה בזה ספק לא נגעו ר' יעקב מטמא ורבי יוסי מטהר בנו של זה רובב על כתיפו ובנו של
זה רובב על א' כסף אחד טהור ואחד ספק נגעו זה בזה ספק לא נגעו ר' יעקב מטמא ורבי יוסי מטהר היתה חטילה על כתיפו והרוק
מדובק בכותל למעלה מ' טפחים ספק הסית ספק לא הסית ר' יעקב מטמא ורבי יוסי מטהר שהיה ר' יעקב אומר כל שהוא למעלה מעשרה
טפחים ברה"י הרי הוא כרה"י ורבי יוסי אומר כל שדך הילכו ברה"י טהור ועוד מפרש המם דין בקעה בימות החמה ובימות הגשמים
אלו הן ימות החמה משחקקר תבואה ואלו הן ימות הגשמים משחקר רביעה שניה ובפרק מי שמת (כ"ג דף קנ"ג) מפרש הא דאמרין בימות
החמה ברה"י לטומאה לא שנו אלא שלא עברו עליו ימות הגשמים אלא עברו עליו ימות החמה רשות היחיד נכאן ולכאן:

ורתו אידי עקיבא כהונה מנא איה. רש"י פ"י דמקל וחומר לא יליף דלם ר' היינו רבי ישמעאל ויחמה אי לית קל וחומר דרבי ישמעאל
א"כ כיון שנבעלה לפסול לה בעילה ודאית מנא ליה דפסולה לכהונה והא ביבמות בפרק אלמנה (דף סח:) ילפינן ליה מהאי
קל וחומר ועוד הא ליכא למיפדך עליה מידי י"ט לומר הכא לית ליה קל וחומר משום דאי לא הוה כתיבי אלא תלחא קרתי הוה אמינא
חד לבעול אחד לבעול אחד לכהונה דהמיר טפי כדפריך לרבי ישמעאל אלא גבי בעילת פסולין כתיבה תרומה בדיקא:

סן

מכאן אטרו וכו' ברשות הרבים ספיקו טהור. כפ"ק דשחיטת
חולין (דף ט.) ובפרק אין מעמידין (פ"ו דף א:) אמר
דספק טומאה ברשות הרבים הלכתא גמירי לה מסוטה דמשמע
דדוקא במקום סמירה טמא אכל אבל שלא במקום סמירה גמירי דטהור
ודאי הוא ויחמה למאי אילתרין
הלכתא לימא העמד טהור על חזקתו
ואימור לא נטמא וכו' אמר בדיק
נמי ברש מסכת נדה (דף ג.) דרבי
שמעון גמר לה מספק טומאה
ברה"י ואמר ורבנן הכי השתא
התם גביר בחזקת טהרה קאי
מספיקא לא מחמירה ליה טומאה
וי"ל אי לאו הלכתא דגמירין דברה"י
טהור הוה אמינא סמירה דנקט קרא
לא דבר הכנוב אלא כהווי וכו' וזה
לכל ספק טומאה בכל מקום שנוגעה
דמסכרין אין לטהר זו יותר מזו
וסד"א דגזירת מלך כך היא בכל
ספק טומאה הלכך אילתרין הלכתא להעמיד ספק טומאה ברשות
הרבים לחזקה דלא מחמין ליה טומאה מספק ירושלמי דפירקין
קמא מ"מ י"ט רגלים לדבר לפלגיא בלילה לחורבה ביום למנאות

אפילו ביום שאלו את בן זומא מפני מה ספק רה"י טמא אמר לן סוטה מה היא לבעלה ודאי או ספק אמרו ליה ספק אמר להו מניין
אסורה לבעלה ומכאן אתה דן לשרך מה כאן רשות היחיד אף להלן ומה כאן דבר שיש בו דעת לישאל אף וכו' מכאן אמרו דבר שיש בו דעת
לישאל וכו' מיליון דרבנן פליגין דמר רבי עזריאל ור' יוסי בשם ר' יוחנן (א) קטנה שנימאה אין לה רצון להאסר על בעלה והא מינין
כל דבר שיש בו דעת לישאל ספיקו טמא כרס הכא אע"פ שיש בו דעת לישאל ספיקו טהור ומפני מה ספק רה"י טהור אמר להו מניין
שהיבור עושין את הספק בטומאה בזמן שרובו של ציבור טמאים אם טומאה ודאית הותרה לצבור ק"ו לספק טומאה ויפסיה דברייתא
בחוסיפתא דמסקת טהרות פרק הנבילות השחוטות) רשב"ג אומר מפני מה ספק רה"י טמא וספק רה"י טהור מפני שאפשר לישאל ליחיד
ואי אפשר לישאל לרבים: ברשות הרבים ספיקו טהור. מקשה מפרק שני טורין (ט"ז דף ט.) דתנן שני טורין שאמר להן אחד
לרבי אחד מכם שנטמא ואינו יודע איזה מכם הוא שניהן מביאין קרבן טומאה וקדיין בגמרא ואמאי כל ספק טומאה מהיכא גמירי
מסוטה מה סוטה נועל ונעלמת אף כל ספק טומאה ברה"י כגון דאיתא כי תרי אכל הכא שני טורין והאי דקאים גביהון הא תלחא הוי
לה"ס ספק טומאה ברה"י אלא כל היכא דאיתא תלת חשיב ליה כרה"י א"כ הא דתנן בפרק האשה שהיא עושה כרה"י (מ"ה ט.) שלש נשים
שהיו ישיבות במטה אחת ומנאל דם תחת אחת מהן כולן טמאות אמאי כיון דאיתא שלש הוה ליה כרה"י מיהו מהמם לא קשיא מידי דלא
דמי לשרך דשרך אפשר שלא נגע וטהור אבל המם אחת מהן ודאי עמאה שילא המם מגופה והיאך נטהר כולם ולא דמי אלא לשני שבינן
(טהרות פ"ה מ"ה) אכל מפרק קמא דנדה (דף ג.) מקשינן דתנן כיצד היה שעתה יהיה יושבת במטה ועוסקה בטהרות ופירשה וראתה היא
טמאה וכולן טהורות ודיק בגמרא (דף ה.) טעמא דדיה שעתה הא מעת לעת מטה נמי מטמא מכדי דבר שאין בו דעת לישאל ספיקו
טהור תרגמא כשחברותיה נטמאות אחת במטה דהוא לה יד חברותיה סוף סוף חברותיה והיא היא שלש וזהו ליה ספק טומאה ברה"י
ואמאי מטמין לה וגראה דלא חשיבין טומאה ברה"י אלא היכא דספיקא היתה יכולה להיות גליה לכל כגון ההיא דגזיר ופירשה נפרדעים
ושך אחד בנייהם (מבואות דף ט.) אכל ההיא דנדה המגע ודאי הוא שנגעה במטה ואין שום ספק אלא אם רחמה או לאו ומקום המקור
מקום סתר הוא ולא שייך למימר ביה רה"י אפילו אם נולד ספק ראייתה ברשות הרבים אלא כהא איכא לתתמה אמאי משוין מטה כספק
טומאה ברשות היחיד והא לא דמיא לטומה דטומה ודאי שך וספק מנג כגון נועל הא השרך וספק אם נעל אכל המם ודאי מנג וספק
מעת לעת הוא שך דשמא לא רחמה ואין לא ילפינן מסוטה אלא דדמי לטומה דהא דבר שאין בו דעת לישאל ממעטין הואיל ולא דמי
לטומה ועוד תניא בדיק בחוספתא דטהרות פרק (הנבילות) השחוטות (פ"ו) נגע באחד בלילה ואינו יודע אם חי אם מת למחר עומד
ומנאל מת רבי מאיר מטהר שספק רשות הרבים טהור אלאמא דמסוטה גמירי אע"ג דהוי ודאי מנג וספק שך ויחמה מאי שאל
דמטהרין דבר שאין בו דעת לישאל הואיל ולא דמי לטומה וכו' האי גוונא (א) לא מטהרין וי"ל דהכי הלכתא גמירי לה א"ר עיקר הדבר
שאלין בו דעת לישאל נפקא לן מהבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל כדלקמן בשמעתין ואין דגלי לן קרא דאיתא פלוגי בין דבר שיש בו
דעת לישאל לשאלין בו דעת דדבר שיש בו דעת ספיקו טמא ולא פירש טומאה הוה נלמדו סתום מן המפורש מסוטה דמפרש בו דוקא מקום
סמירה וכו' דמסקי א' מסוטה הוה אמינא דעת נוגע ומגיע אגב שטיפה נקט ליה אי נמי הכי פירושו ואי הוה גלי לן קרא בטומה
דנבינן דבר שיש בו דעת לישאל הוה אמינא דעת נוגע ומגיע. סיום הברייתא דנגע באחד בלילה וחכמים מטמאין שכל הטומאות כשעת
מציאתן ומודים חכמים לרבי מאיר שאם ראוהו חי מבערב אע"פ שגא שחרית ומנאלו מת טהור מפני שזה ספק רה"י אלאמא דבין לרבנן
בין לרבי מאיר אפילו בלילה חשיבין ליה רשות הרבים וקשיא מהא דתנן במסכת טהרות פרק שמיני (מ"ג) האמכר ביום ומנאל ביום טהור ביום
ומנאל בלילה ביום ומנאל ביום של אחריו ספיקו טמא זה הכלל כל שעבר עליו הלילה או מקחו ספיקו טמא אלאמא דלילה חשיב לעולם כרשות
היחיד ולעיל אייתן נמי מירושלמי מ"מ י"ט רגלים לדבר לפלגיא בלילה לחורבה ביום למנאות אפיליס ביום אלאמא דפלגיא בלילה חשיב
רה"י. בחוספתא דטהרות פרק ו' יש דברים ברה"י ועשאוהו כרה"י קופה (אברה"י גבוי) טפחים והטומאה בחבור ספק נגע ספק לא
נגע ספיקו טהור הכנים יד לחובה ספק נגע ספק לא נגע ספיקו טמא חמור ברה"י גבוי) טפחים וטומאה
נמונה על גביו ספק נגע ספק לא נגע ספיקו טהור פשט יד על גביו ספק נגע ספק לא נגע ספיקו טמא סלע ברה"י גבוי) טפחים
וטומאה עליו ספק נגע ספק לא נגע ספיקו טהור עלה לראשו ספק נגע ספק לא נגע ספיקו טמא היה זה רובב על חמורו זה רובב
על חמורו אחד טמא ואחד טהור ספק נגע זה בזה ספק לא נגעו ר' יעקב מטמא ורבי יוסי מטהר בנו של זה רובב על כתיפו ובנו של
זה רובב על א' כסף אחד טהור ואחד ספק נגעו זה בזה ספק לא נגעו ר' יעקב מטמא ורבי יוסי מטהר היתה חטילה על כתיפו והרוק
מדובק בכותל למעלה מ' טפחים ספק הסית ספק לא הסית ר' יעקב מטמא ורבי יוסי מטהר שהיה ר' יעקב אומר כל שהוא למעלה מעשרה
טפחים ברה"י הרי הוא כרה"י ורבי יוסי אומר כל שדך הילכו ברה"י טהור ועוד מפרש המם דין בקעה בימות החמה ובימות הגשמים
אלו הן ימות החמה משחקקר תבואה ואלו הן ימות הגשמים משחקר רביעה שניה ובפרק מי שמת (כ"ג דף קנ"ג) מפרש הא דאמרין בימות
החמה ברה"י לטומאה לא שנו אלא שלא עברו עליו ימות הגשמים אלא עברו עליו ימות החמה רשות היחיד נכאן ולכאן:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones